

BUDAPESTI RENDŐRFŐKAPITÁNYSÁG
BÜNÜGYI TÁJÉKOZTATÓ ÉS NYILVÁNTARTÓ OSZTÁLY

Szigorúan titkos!

5. számú
J E L E N T É S

a csehszlovákiai eseményekkel kapcsolatos
információkról és hangulatról

I.

A kerületi szervek jelentései az ellenséges röpcédulaszórások és faltirkálások további elszaporodásáról számolnak be.

RÖPCÉDULASZÓRÁSOK AZ ALÁBBI HELYEKEN VOLTAK:

I., Tóth Árpád sétányon a bástyafalra elhelyezve a Sziklai Sándor utcában a Bástya tövében összesen 40 db röpcédulát találtak, részben füzetlapra, részben sima fehér papírra guminyomdával készített röplapok a kommunizmus ellen uszító tartalmúak és a Szovjeteket Magyarország elhagyására szólítja fel.

I., Piat János u. 16. számú ház előtt 13 db szovjetellenes tartalmú írógéppel készített röplapot találtak.

A VII., -ben a Thököly u. 14. számú ház és a Garai u. 39. számú ház kapujánál találtak összesen 13 db fehérpapíron guminyomdával készített szovjetellenes röplapot.

VIII., Keleti Pályaudvar indulási oldalán lévő férfi WC-ben 3 db írógéppel készített szovjetellenes tartalmú röplapot találtak.

VIII., Kerepesi uti HÉV állomás WC-jében 3 db guminyomdával készített ellenséges szovjetellenes tartalmú röplapot találtak.

XIII., Margit-szigeten az Akció csoport beosztottai a Vadas-kert melletti sétányon és a közeli komok között 67 db. ellenséges röplapot találtak.

XIII., Szellner u. 114 számú ház előtt 1 db nylonba csomagolt golyótoollyal írt ellenséges tartalmú röplapot találtak.

A XIII., Rendőrkapitányság jelentése szerint a Margit-szigeti átvizsgálás mintegy 500 db. ellenséges röpcédula megtalálásához vezetett.

XIV., Erzsébet Királyné u. és 5v utca kereszteződésében összesen 4 db ellenséges szovjetellenes tartalmú, írógéppel készített röplapot találtak.

XV., Kolozsvári utcában 4 db az előbbivel hasonló tartalmú és kivitelű röplapot találtak.

XV., Rákos uttól a Beller Imre utcában a Nyári Pál u. kereszteződéséig, 28 db írógéppel készített indigóval színezett ellenséges röplapot találtak.

XIX., Rákóczi utcában, Dóró K. utcában, Frangepán utcában, Hungária uton, Körös u. és Élénk u. kereszteződésében, Tass utcában Zboróközben, valamint az Élénk utcában összesen 73 db. Dubceket éltető és a "terror" ellen tiltakozó tartalmú röplapot találtak.

Ellenséges felírásként az alábbi helyeken voltak:

III., Eszék u. és Keve utca kereszteződésében a gyalogjárásra fehér színű krétával "vérdíj Magyarország" szöveget írták.

V., Tanács krt. 26. számú ház Gerlóczy u. oldalára krétával Dubceket éltető szöveget írtak.

V., Alpári Gy. u. 15. számú ház falára USA-t éltető szöveget firkáltak.

XI., Budafoki u. 78. sz. ház előtt autóbussz várakozó helyiség falára kemény tárggyal két horogkeresztet rajzoltak.

XI., Budafoki u. 113. szám alatti Kelenföldi Textilművek férfi WC-jébe grafit ceruzával szovjetellenes szöveget írtak.

Ugyancsak fenti gyár női fonodai öltözőjében a szekrényekre 21 izgató jellegű szöveget írtak.

XIX., Ady E. u. 162. számú ház falára szovjetellenes szöveget karcoltak.

A röplapokat a kerületi szervek, a BRK. Politikai Osztályára továbbították, míg az ellenséges feliratok eltávolításáról gondoskodás történt.

A kerületi Rendőrkapitányságok a további hasonló ellenséges cselekmények megelőzése és felderítése érdekében fokozták a járőr és nyomozói portyaszolgálatot.

A Társ. tul.véd.O. által foglalkoztatott "Szomai" fn. ügynök jelentette, hogy múltanuja volt a Hajnózi József utcában lévő italmérőben [redacted] üzletvezető [redacted] II.kü.Vezetőügysz, [redacted] Főv. főügy.-re beosztott ügyész és egy [redacted] keresztnévű 27 év körüli, feltűnően szánta ügyészség beszélgetésének. [redacted] az eseményeket a liberális politikai vonalvezetés következményének jellemezte, majd a kérdés megtárgyalásában különben [redacted] ügyész volt a hangadó. Elmarasztalta a Pártot és a Kormányt, hogy résztvett a Csehszlovákia elleni "agresszióban". Szerinte ez nem más mint egy kis ország katonai megszállása, amit a Varsói szerződéssel és a Pozsonyi nyilatkozattal akarnak legalizálni. Megállapításaihoz [redacted] és [redacted] keresztnévű ügyészek helyőltő megjegyzéseket tettek. [redacted] további-ekben kijelentette, hogy a Magyar Párt irányvonala távol áll a kommunizmus eszméjétől és alá van rendelve a Szovjet nagyhatalmi törekvéseknek.

A beszélgetésnek még több más hallgató résztvevője is volt, akiket az ügynök személy szerint nem ismer. [redacted] magatartásával kapcsolatban még jelentette, hogy a fenti italmérőnek rendszeres vendége és számláit a kerület kétes kisiparosaival fizetteti ki.

Ugyancsak fenti Alosztály tájékoztatása szerint Molnár György r.alhgy-nak a VIII., Tanács [redacted] nevű dolgozója elmondotta, hogy munkahelyén olyan hírek terjedtek el, hogy a csehekkel egyetértő Kádár Jánost letartóztatták.

A Bűnüldözési Osztály "Fehér Ibolya" fn. ügynöke jelentette, hogy a VII., Cserai u. 50 szám alatti italboltban [redacted] nevezetű személy a csehszlovákiai helyszétről beszélt, kijelentéséit- szerinte- az angol rádió híradásaira alapítva. Arról beszélt, hogy Prága félig rommá van lőve. Állítása szerint a Prágai rádió magyar nyelvű híreit kell hallgatni, mert azt nem zavarják. [redacted] beszédbe elegyedett [redacted] alatti lakos, aki kijelentette, hogy mindenki a külföldi adásokat hallgatja, mert a Magyar rádió nem közli az igazságot. Szerinte a Magyar emberek nem is mernek politizálni, mire [redacted] leintette, hogy ne politizáljon mert sok a spidi.

Ugyancsak a Bűnüldözési O. által fogl. "Bence" fn. ügynök jelentette, hogy a V. Nefelejts u. és a Landler J. u. sarkán lévő italboltban egy társaság vitájának volt múltanuja. Csehszlovák eseményei és a Magyar ellenforradalom között húztak párhuzamot, kijelentve, hogy ezért hiányos a hírszolgálat, mert ha mindent közölnének, akkor Magyarországon is kitérnének a zavargások.

IV., Kapitányság jelentése szerint az Egyesült Izzó 22-én 15 órkor Csehszlovákiából telexen kapott üzenetet, amely méltatta a Prágai üveggyár és az Egyesült izzó közötti jó kapcsolatot. Üzenetükben elítélik a Magyar népet és az Egyesült izzó dolgozóit, felkérve a vállalat dolgozóit arra, hogy tegyenek intézkedést az irányban, hogy a Magyar Néphadsereg alakulatai Magyarországra viaszatérjenek, kijelentik, hogy szilárdan Dubcek mellett állanak és az ő irányvonalait követik. Felkérték a Vállalatot, hogy a levél szövegét ismertessék a gyár dolgozóival.

a levelet a Prágai Üveggyár igazgatója, párttitkára és rendészeti vezetője írta alá.

Ugyancsak a IV., Kapitányság jelentése szerint egy ismeretlen személy városi vonalon felhívta az Egyesült Izzó szakszervezeti bizottságot, hogy a Hazafias Népfront a Parlament előtt tüntetést fog szervezni és ehhez mozgósítsák a dolgozókat. Az ismeretlen telefonáló, amikor kiléte és a telefonálás helye felől érdeklődtek letette a kagylót.

VII., Kapitányság jelenti, hogy [REDAKTOR] munkásról /beo. VII., Munkásról elj. közölte hogy az éjszakai órákban a Lenin krt és a Kesselényi u. sarkán egy nő és három férfi hangosan éltette Dubceket.

Ugyancsak a VII.,-ben a Rákóczi u. 18. sz. ház előtt éjjeltájjban polgári személyek két férfit láttak, akik Dubceket hangosan éltették.

A XI., Kapitányság jelentése arról tájékoztat, hogy a Kínizsi laktanya, valamint a Budaörsi Repülőtér mögött lévő Vasvári Laktanya körül meggyapordott a Portyázó nyugati gépkocsik száma. A Kapitányság az említett laktanyák parancsnokságával közösen megtette a szükséges intézkedést a fokozott ügye lére, fényképezés és egyéb hírszerző tevékenység megakadályozására.

A XI., Kapitányság jelentette, hogy a Szellőző Műveknél dolgozó [REDAKTOR] villanyszerelő azt mesélte, hogy egy Csehszlovákiából hazatért ismerőse arról számolt be, hogy a bevonuláskor a Magyar Katonai alakulatokat is szovjet tisztek vezényelték. Kijelentette, hogy ismerőse szerint a szovjetek őszelölték azt a Prágai Múzeumot is, amelyet a Ágmetek megkínáltak.

II.

Az ellenőrzés alatt lévő személyek és csoportok tevékenysége vonatkozásban a csehszlovákiai eseményeket illetően érdemleges jelentés nem érkezett.

III.

Említsere méltó, rendkívüli eseményről jelentés nem érkezett.

IV.

Fiatalkorú és Gyermekek V. O. "MolnárBéla" fn. ügynöke jelentette, hogy munkahelyén a Varrógép és Kötőgép KTSZ-ben /Bp. VII., Rákóczi u. 74/ a dolgozók rendszeresen hallgatják a szabadadórópa rádió adásait. Munkaidő alatt a hírek után nyilvánítják azokkal kapcsolatos véleményeiket. Olyan kijelentések hangzottak el, hogy Magyarországra részvételére csupán azért volt szükség, hogy a szovjetek elleni harc több nép irányában osonjon meg.

Feldicsérték a SZER. adásait gyors és aktuális hírközlései miatt, melynek kapcsán azt is közölték, hogy Kassán ostrom állapot van. Az adások hatására elitélő a hangulat a "szocialista országok beavatkozása" miatt. Többen a nyugati kapitalista államok beavatkozását várják.

V.

A Belsőbiztonsági Osztály tájékoztatása szerint mind a Keleti, mind a Nyugati Pu. zavartalanul bonyolította le a fokozott utasforgalmat. Nagy tömeg a Nyugati Pu-n volt, mert innen indultak a Csehszlovák, Német és Lengyel állampolgárokat szállító szerelvények. A Csehszlovákiai Sturovoba indított különvonatnak kb. 1000-1100 utasa volt, míg a Szovjetunió felé indított különvonat 2000-2100 főt szállított el. Szob felé 7 menetrendszerinti vonat indult, melyekkel egyenkint 30-50 fős csoportok utaztak el.

A menetrenden kívül indított moszkvai gyorsvonatot 5 plusz kocsival indították 01 óra 05 perckor és ezen kb. 400-500 fő német és lengyel állampolgár hagyta el az országot.

Az Idegenforgalmi Osztály "Benedek" fn. ügynök jelentette, hogy munkahelyén a BIV egyik üzletében olyan hangulat uralkodott el, hogy a Csehszlovákiai események világháborúhoz vezethetnek. Helytelenítik a magyar csapatok bevonulását. Ugyancsak beszélnek Kádár elvtárs letartóztatásáról és Kosszigin lemondásáról, mely híreket a Kölni rádió adására alapítják.

V., R.Kapitányság jelentette, hogy az Egyesült Izzóból a Csinoin gyárból a Magyar Pamutiparból és a Hazai Pamutzöveggyártól kapott jelentések szerint nyugtalan a hangulat azoknak a dolgozóknak a körében, akiknek családtagjaik a hadseregben teljesítenek szolgálatot és hollétükről nincs tudomásuk.

Az Egyesült Izzó idősebb dolgozói körében beszéd-tárgya, hogy az 1919-es Magyar Tanácsköztársaságot a román csapatok mellett a csehszlovák burzsuázia csapatai verték le.

V., R.Kapitányság jelentette, hogy a 4. sz. IKV-nál /V., Széchenyi u. 7./ a dolgozók körében olyan hír terjedt el, hogy a férfiak Katma'ka-ka-ka be. Emiatt a női dolgozók aggodalmukat fejezték.

H. Munkácsi, területi parancsnoka arról tájékoztatta a XI., kapitányt, hogy [redacted] elvtárs a BHG főenergetikus, aki a munkássér zászlóaljban századparancsnoka 22-én [redacted] csehszlovákiaiából. Elmondotta, hogy szlovákiai területen [redacted] provokáltak, kocsijukat kövekkel dobálták, ültették őket, sértő kifejezésekkel illették, város fiataalkorukból álló csoportok Dubca határállomáson a cseh határőrtiszt a köv... tette.

" Mi engedünk benneteket, de a ti bandátok meg a szövetséges bandák nem engednek titeket a saját hazátokba!"
██████ elvtárs segítségére két esetben siettek a bevonuló magyar is tonák, mivel gépkocsiját több mint 100 km-en át 4 motorkerékpáros követte gépkocsiját és rendszeresen provokálták.

Bp. 1968. VIII. 25.

Nytsz.: 90/283/1968.

Készült: 3 pld.

Felkerj: BRFK.Pol.Vez.

Bü.II.H.

Kapja:9

Irártári

Dr. Bodor Endre r.alez. :
osztályvezető

Budapest Főváros Levéltára